

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: Uredniku „DOMOLJUBA“ Ljubljana Trnovo; naročnina in inserati pa opravištvu v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 1.

V Ljubljani, 2. januarija 1890.

Letnik III.

Srečno novo leto!

Šlo je staro leto za svojimi predniki in ne povrne se več nikdar. Spomine na minolo leto ohranila bo zgodovina; žal, da so ti spomini bolj žalostni nego veseli; ako se ozremo po svetu okrog, ali po naši Avstriji ali po dragi nam slovenski domovini, prepričali se bomo, da nam ni treba vzdihovati po preteklem letu. — Stoletni spomin francoske prekucije, ki je imela važne nasledke za vso Evropo, obhajalo je leto 1889, spomin, ko so ljudje v svoji slepi ošabnosti hoteli Boga odstaviti od vlade in ko so razglasili človeške pravice, enakosti prostosti in bratoljubja, a pri tem na tisoče nedolžnih pomorili in milijone tujega imetja pograbili. Francoska je slavila v preteklem letu ta spomin s slovesno svetovno razstavo, ter prisezala na nauke iz l. 1789. V spomin na to stoletnico so tudi brezverci kar nenadoma v Braziliji odstranili cesarja ter sklicali vlado ljudstva ali republiko. Cesaričinja-naslednica se je namreč kazala povsod dobra katoličanka, ki je dosegla, da so v njeni državi dali prostost ubogim sužnjem in zato prejela od papeža zlato rožo; to pa je bilo brezvercem preveč, in zato so izgnali s pomočjo vojakov cesarjevo družino iz države. — Tudi v Rimu so se papežu razmere obrnile zeló na slabo. Brunova slavnost pred očmi sv. Očeta je bila osnovana v zasmeh Boga, cerkve in papeža, pa tudi v zaničevanje vladarjev, a vlada italijanska je toliko slaba, da ni mogla zabraniti take slovesnosti. Dokler bo papež, v katerem spoznavamo namestnika Kristusovega na zemlji, trpel tolike krivice, dotlej se ljudje brezvspešno veselé srečnejše prihodnosti.

Pa tudi v naši Avstriji je zapustilo preteklo leto zeló žalostne spomine; nad truplom nesrečnega

cesarjeviča Rudolfa zagrnil se je grob in narodi avstrijski so vstrepetali in s strahom se vprašali: kje smo? — Želja katolikov avstrijskih po verski šoli ni se jim spolnila in kakor kažejo razmere, je nimamo še pričakovati v bližnji prihodnosti, ker ji sedanja vlada ni prijazna. Katoličani so mnogo sevéda temu sami krivi; ko bi se namreč zavedali svojih dolžnostij, pošiljali bi v deželni in državni zbor poslance, ki bi imeli razum in srce tudi za versko šolo, in veselo znamenje boljše prihodnosti je, da so se prav v preteklem letu vzbudili katoliki avstrijski iz spanja ter na slavnem katoliškem shodu na Dunaju dvignili svoj glas za svoje zatirane pravice. A ker se z enim mahljejem ne poseka hrast, treba bo še boja in znoja, predno pridemo do svojih pravic.

Slovinci tudi nimamo vzroka žalovati po minolem letu, doneslo nam je več bodečega trnja nego lepega cvetja, in še tega rožice so se koj osule. Kakor črni madež bo zapisano v slovenski zgodovini preteklega leta, da so hoteli nekateri zaslepljeni in zapeljani Slovenci odpovedati se naši katoliški veri iz prav ničevih vzrokov. Taki pojavi med Slovenci kažejo, kakšen duh se polagoma sili tudi med naš narod in česa se imamo nadejati, ako ne bomo z večjim trudom in vspehom razširjali in vtrjevali med našim ljudstvom katoliške zavesti. Zato pa treba, da se verni Slovenci zberemo v katoliškem političnem društvu, kjer se združimo, spoznamo, težavno delo pregledamo in razdelimo ter z združenimi močmi delujemo za duševni in gospodarski napredek našega ljudstva.

Za to je tudi zadnji čas, kajti tudi v narodnem oziru smo Slovenci še vedno trpini; v pisarni in šoli nima naš jezik še svojih zagotovljenih pravic; ako

hočemo v narodnem oziru kaj doseči, mogoče je le s združenim, edinim delovanjem. — Prav posebno pa bo treba, da se zanaprej bolj ko do sedaj pečamo Slovenci z gospodarskimi vprašanji: kako polajšati žalosten stan naših kmetov, rokodelcev in obrtnikov. Ravno v tem oziru smo novo leto začeli v zelo žalostnih razmerah. Naš kmet gleda s strahom v prihodnost; kaj bo spomladi, ko so že sedaj žitnice in kleti prazne, in ako mu bo trda šla že za seme, kako bo pričakoval žetve in kdo vé ali bo pač se obnesla zanj ali ne. Enako je z rokodelci. Nekateri nimajo skoro prav nobenega dela, kakor n. pr. vémo o ljubljanskih mizarjih; enake tožbe se slišijo od drugih rokodelcev in od raznih strani. Kam bo s pomočniki, kam z ubogimi učenci, katerih je od dne do dne več, ako jim mojstri nimajo dati dela in zasluzka; pridobitni davek pa tolik, da ga ne vzmague rokodelcev. V teh razmerah se sevéda tudi

obrtnik ne more veseliti živahne kupčije in trgovine. Tukaj nič ne pomagajo lepe besede, tukaj treba pokazati, da se je res kaj storilo za delavski stan. Posebno v tem oziru bo imelo katoliško politično društvo za svoje delovanje prav obširno polje.

Skrb zastopnikov naših v državnem zboru tu bo, da pridobé Slovencem polajšav gledé davkov in jim naklonijo večjih del, da pride v dežele kaj zasluzka, skrb deželnih poslancev, posebno odborov pa, da varčno gospodarijo z deželnim premoženjem, da stroške omeje le za najpotrebnejše reči.

Lepo torej, da si želimo srečnega novega leta; a dovolj to ni, treba da vsakdo na svojem mestu in po svojih močeh tudi pripomore, da se vresničijo te želje; zakaj, ako ni v naši moči zabraniti gospodarskega poloma, saj zavest bomo imeli, da smo storili svojo dolžnost!

Kaj je novega po svetu?

Božične praznike radi počivajo državniki in zato in o zadnjem času ni posebnih novic. Na Dunaju se bodo posvetovali prve dni tega meseca, kako bi se doseglo sporazumljenje med Čehi in Nemci na Češkem, ker se nemški poslanci kujajo in nečejo priti v deželni zbor. Sporazumljenje bo težko, ker se Nemcem na Češkem ne godi nobena krivica, Čehi

so se pa tudi naveličali biti nakovalo nemškemu kladvu. Taaffe tukaj zopet kaže, da bi rad vstregel na vse strani in ne more spoznati, da pri tolikem nasprotju to ni mogoče. — Nekateri nemški katoliki v Avstriji hočejo osnovati nemško-katoliško stranko; iz te moke pa ne bo kaj prida kruha; zakaj pri katoliški stranki nimajo pravice samo nemški, ampak

Listek.

Božična.

„No, otroci, zdaj pa pojdite počivat; povečerjali smo, pomolili tudi, prav je, da greste spat, ker o polnoči gremo skupaj v cerkev“; tako je rekel oče Bovič svojim otrokom na sveti večer.

„Prosimo, oče, danes naj ne hodimo spat“, hiteli so otroci eden vprek drugemu, „sedaj bomo prižgali svečke pri jasliah, posedli bomo okrog mize in vi nam boste povedali kako božično povestico, saj so nam mati že dolgo obetali, da boste povestice pravili na sveti večer.“ Tako so govorili otroci, bližali se očetu, božali jih in tako ljubko-proseč jih gledali s svojimi nedožjnimi obrazi, da so bili oče premagani; otroci niso šli spat, in oče so jim povedali to-le dogodbo:

„Otroci, vi veste, da se nam ni vedno tako dobro godilo, kakor sedaj; potikali smo se po stanovanjih okoli in mati niso pogosto imeli kaj v lonec djati; velikrat sva šla z materjo brez večerje spat,

posebno odkar je v tovarnici (fabriki) zmanjkalo dela in so nas paznikov več odslovili. Ta hiša, ki je zdaj naša, bila je mojega brata, ki se je bogato oženil, a je na-me reveža popolno pozabil ter me v najhujši sili ni hotel spoznati za svojega brata. Bog mu bodi milostljiv, kar je živ zagrešil, to sedaj vrača, ker po smrti njegovi in njega žene podedovali smo obilno njegovo premoženje.

Bilo je po božičnih praznikih pred petimi leti, takrat nam je bilo najhujše. Šel sem zjutraj zgodaj od vas, da s kakim delom preskrbim za vas živca, a celi dan sem iskal dela zastonj; zmrzoval sem po cestah popolno tešč in nisem si upal domu s pranim rokama. Zvečer vendar se napotim proti domu ves obupan in slab; od lakote sem se opotekal in sam nisem vedel kako, na voglu neke gostilnice zgrudim se ob vogelni kamen hiše ter več nisem mogel dalje. prevladala sta me lakota in mraz. Še sedaj dobro poznam hišo in tudi vi veste zanjo. V tem prižvižga mlad človek mimo mene, videlo se mu je, da je dobre volje in da je precej globoko pogledal v kozarec. Pred mano se vstavi, pogleda me nekako zaničljivo, rekoč:

tudi slovanski katoliki. Narodna strast in prenapetost povsod napravlja nered in zmešnjavo. — *Italijanski* vladi so poslanci potrdili postavo, da sme prosto pograbit cerkveno premoženje, namenjeno dobrim delom; sedaj pa pripravlja vlada zakon, po katerem bo zabranjevala razglase in pisma papeža in škofov ter s tem v težke verige vkovala cerkev na Italijanskem. Kako že pravijo: Ako preveč natezajo struno, rada poči. — Na *Francoskem* silno naraščajo stroški za bolnišnice in šole, od koder so izgnali usmiljenke in šolske brate; mladina je brez mere razuzdana in ne pozna nobene pokorščine; v bolnišnici pa strežniki bolj za-sé skrbé kakor za bolnike in nimajo nikoli dovolj plačila. — Ruska vlada hoče imeti povsod tudi na Poljskem in baltiških pokrajinah v uradih in šoli le ruski jezik. Nemški listi ženó silen krik zaradi tega, pa popolnem pozabijo, da nemški Bismarck ravno tako dela s Poljaki. Obsodbe je vredna taka krivica, naj se godi pri Rusih

ali pri Nemcih, ki prezira zlato krščansko vodilo: Vsakemu svoje! — 28. decembra je novi kralj *portugalski* Karlos I. prisegel zvestobo državni ustavi. On jo bo najbrže bolj zvesto spolnoval, kakor mnogi njegovi podložni, ki sanjajo in delajo le za ljudsko vlado ali republiko brez kralja. — V *Braziliji*, kjer so pregnali cesarja, vladajo sedaj uporniki. Cesarsko družino so izgnali, in pograbili vse njeno premoženje; kar se jim noče ukloniti, kaznujejo z ječo ali smrtjo. To je republikanska prostost! — Na *Angleškem* v Londonu so se zopet jeli kujati delavci po tvornicah (fabrikah) in ne pridejo na delo, med njimi grozijo tudi delavci v plinovitih tovarnah s štrajkom. Povsod torej nered in nezadovoljnost, ker svet prezira nebeške glasove lepih božičnih praznikov. Odrešenik je prišel med svoje, a njegovi ga nečejo sprejeti; od tod žalostne razmere na svetu vsepovsod.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. — V Ljubljani dobimo še drugo gimnazijo ali latinske šole; za leto 1890 je namreč v državnem proračunu postavljenih tri tisoč goldinarjev v ta namen. — Za vravnavo Save je odločenih 60.000 gld., da se prelože klanci na državni cesti Novo mesto-Zagreb 34.000 gld., za cesto čez Gor-

jance pa 16.000 gld. — Umrla je v Ljubljani blaga gospa Permetova. Cerkvam, revežem, posebno ubogim šolarjem je bila velika dobrotnica. — Med Zagorjem in Trbovljami je zdrsnila skala na železniški tir ter poškodovala vagon pri brzovlaku, ki vozi iz Trsta na Dunaj. — V Planini so ustanovili čitalnico, ka-

„No brate, kaj si opešal; le nesi ga le, če si ga naložil.“ Menil je, da me je podrlo vino. Hudo mi je bilo, zato nevoljen rečem: „Pustite me pri miru, saj vem, da mi je umreti od lakote.“ „Oho“, zakliče tujec, me prime za roke in vzdigne, „dokler bova midva skupaj, nič se ne bojte.“ Vlekel me je v gostilno, kupil mi tam vina in kruha, da sem se odtešal. Oj kako mi je bilo tedaj dobro; le misel na vas mi je grenila trenutke in potožil sem mladeniču-prijatelju svojo revo. On mi je pripovedoval svoje življenje. Bil je rokodelski pomočnik pri ključarjih, zaslužek je bil lep, ker je bil dober delavec, a veliko napako je imel, da jo je v nedeljah in praznikih rad vozil — bil je ponedeljar, kakoršnih je žal med delavci in rokodelci veliko in zato se je selil od mojstra do mojstra. Bil je izgubljen revež, a posebno dobrega srca. Prav dobro sva se imela v gostilni.

Pozneje spremi me do mojega stanovanja ter mi pri odhodu dá debel zavitek, rekoč: „Na-te, to naj bo nocoj za večerjo vašim domačim.“

„Kako vam bom vse to povrnil?“ pravim mu poln hvaležnosti.

„Ej, kaj bote na to mislili, kadar bote bogati, spomnite se na ponočnega lahkoživca, ki ni velik vreden, a ima vendar usmiljeno srce do trpečega svojega bližnjega.“

„Po teh besedah jo zavije urno okrog vogla nisem ga mogel vprašati, kdo da je in kje stanuje, jaz pa pridem k vam v sobo in sem vam prinesel —“

„Kruha in klobas in vina“, seže mu v besedo starejša hči.

„Da, kar mi je oni rokodelce nakupil še po vrhu. Veste, da sem težko sprejel miloščino, a sila ne pozna nobenega ozira. — Kmalu sem pozneje dobil stalno delo, da smo se preživili, in odkar je umrl brat ter nam zapustil svoje premoženje, godi se nam prav dobro. Toda vsaki dan mi pride misel — dasi je od tedaj že pet let — kje pač hodi in brodi moj lahkoživi dobrotnik, ker pozneje je kmalu izginil iz mesta in nikdo ni vedel, kedaj in pa kam; še imena njegovega nisem mogel zvedeti. Oj, kako rad bi v teh božičnih dneh svojemu dobrotniku stokrat povrnil njegovo ljubezen.“

„Ali bi ne bilo pametno, pravi žena, ko bi po časnikih naznanil, da bi rad zvedel za onega

hočemo v narodnem oziru kaj doseči, mogoče je le s združenim, edinim delovanjem. — Prav posebno pa bo treba, da se zanaprej bolj ko do sedaj pečemo Slovenci z gospodarskimi vprašanji: kako poljšati žalosten stan naših kmetov, rokodelcev in obrtnikov. Ravno v tem oziru smo novo leto začeli v zelo žalostnih razmerah. Naš kmet gleda s strahom v prihodnost; kaj bo spomladi, ko so že sedaj žitnice in kleti prazne, in ako mu bo trda šla že za seme, kako bo pričakoval žetve in kdo vé ali bo pač se obnesla zanj ali ne. Enako je z rokodelci. Nekateri nimajo skoro prav nobenega dela, kakor n. pr. vémo o ljubljanskih mizarjih; enake tožbe se slišijo od drugih rokodelcev in od raznih strani. Kam bo s pomočniki, kam z ubogimi učenci, katerih je od dne do dne več, ako jim mojstri nimajo dati dela in zaslužka; pridobitni davek pa tolik, da ga ne vzmaguje rokodelc. V teh razmerah se sevéda tudi

obrtnik ne more veseliti živahne kupčije in trgovine. Tukaj nič ne pomagajo lepe besede, tukaj treba pokazati, da se je res kaj storilo za delavski stan. Posebno v tem oziru bo imelo katoliško politično društvo za svoje delovanje prav obširno polje.

Skrb zastopnikov naših v državnem zboru naj bo, da pridobé Slovencem polajšav gledé davkov in jim naklonijo večjih del, da pride v dežele kaj zaslužka, skrb deželnih poslancev, posebno odborov pa, da varčno gospodarijo z deželnim premoženjem, da stroške omeje le za najpotrebnejše reči.

Lepo torej, da si želimo srečnega novega leta; a dovolj to ni, treba da vsakdo na svojem mestu in po svojih močeh tudi pripomore, da se vresničijo te želje; zakaj, ako ni v naši moči zabraniti gospodarskega poloma, saj zavest bomo imeli, da smo storili svojo dolžnost!

Kaj je novega po svetu?

Božične praznike radi počivajo državniki in zato zadnjem času ni posebnih novic. Na Dunaju se bodo posvetovali prve dni tega meseca, kako bi se doseglo sporazumljenje med Čehi in Nemci na Češkem, ker se nemški poslanci kujajo in nečejo priti v deželni zbor. Sporazumljenje bo težko, ker se Nemcem na Češkem ne godi nobena krivica, Čehi

so se pa tudi naveličali biti nakovalo nemškemu kladvu. Taaffe tukaj zopet kaže, da bi rad vstregel na vse strani in ne more spoznati, da pri tolikem nasprotju to ni mogoče. — Nekateri nemški katoliki v Avstriji hočejo osnovati nemško-katoliško stranko; iz te moke pa ne bo kaj prida kruha; zakaj pri katoliški stranki nimajo pravice samo nemški, ampak

Listek.

Božična.

„No, otroci, zdaj pa pojdite počivat; povečerjali smo, pomolili tudi, prav je, da greste spat, ker o polnóci gremo skupaj v cerkev“; tako je rekel oče Bovič svojim otrokom na sveti večer.

„Prosimo, oče, danes naj ne hodimo spat“, hiteli se otroci eden vprek drugemu, „sedaj bomo prižgali svečke pri jaslicah, posedli bomo okrog mize in vi nam boste povedali kako božično povestico, saj so nam mati že dolgo obetali, da boste povestice pravili na sveti večer.“ Tako so govorili otroci, bližali se očetu, božali jih in tako ljubko-proseč jih gledali s svojimi nedožnimi obrazi, da so bili oče premagani; otroci niso šli spat, in oče so jim povedali to-le dogodbo:

„Otroci, vi veste, da se nam ni vedno tako dobro gođilo, kakor sedaj; potikali smo se po stanovanjih okoli in mati niso pogosto imeli kaj v lonec djati; velikrat sva šla z materjo brez večerje spat,

posebno odkar je v tovarnici (fabriki) zmanjkalo dela in so nas paznikov več odslovili. Ta hiša, ki je zdaj naša, bila je mojega brata, ki se je bogato oženil, a je na-me reveža popolno pozabil ter me v najhujši sili ni hotel spoznati za svojega brata. Bog mu bodi milostljiv, kar je živ zagrešil, to sedaj vrača, ker po smrti njegovi in njega žene podedovali smo obilno njegovo premoženje.

Bilo je po božičnih praznikih pred petimi leti, takrat nam je bilo najhujše. Šel sem zjutraj zgodaj od vas, da s kakim delom preskrbim za vas živeža, a celi dan sem iskal dela zastonj; zmrzoval sem po cestah popolno tešé in nisem si upal domu s praznima rokama. Zvečer vendar se napotim proti domu ves obupan in slab; od lakote sem se opotekal in sam nisem vedel kako, na voglu neke gostilnice zgrudim se ob vogelni kamen hiše ter več nisem mogel dalje, prevladala sta me lakota in mraz. Še sedaj dobro poznam hišo in tudi vi veste zanjo. V tem prižvižga mlad človek mimo mene, videlo se mu je, da je dobre volje in da je precej globoko pogledal v kozarec. Pred mano se vstavi, pogleda me nekako zaničljivo, rekoč:

tudi slovanski katoliki. Narodna strast in prenapetost povsod napravlja nered in zmešnjavo. — *Italijanski* vladi so poslanci potrdili postavo, da sme prosto pograbit cerkveno premoženje, namenjeno dobrim delom; sedaj pa pripravlja vlada zakon, po katerem bo zabranjevala razglase in pisma papeža in škofov ter s tem v težke verige vkovala cerkev na Italijanskem. Kako že pravijo: Ako preveč natezajo struno, rada poči. — Na *Francoskem* silno naraščajo stroški za bolnišnice in šole, od koder so izgnali usmiljenke in šolske brate; mladina je brez mere razuzdana in ne pozna nobene pokorščine; v bolnišnici pa strežniki bolj za-sé skrbé kakor za bolnike in nimajo nikoli dovolj plačila. — Ruska vlada hoče imeti povsod tudi na Poljskem in baltiških pokrajinah v uradih in šoli le ruski jezik. Nemški listi ženó silen krik zaradi tega, pa popolnem pozabijo, da nemški Bismarck ravno tako dela s Poljaki. Obsodbe je vredna taka krivica, naj se godi pri Rusih

ali pri Nemcih, ki prezira zlato krščansko vodilo: Vsakemu svoje! — 28. decembra je novi kralj *portugalski* Karlos I. prisegel zvestobo državni ustavi. On jo bo najbrže bolj zvesto spolnoval, kakor mnogi njegovi podložni, ki sanjajo in delajo le za ljudsko vlado ali republiko brez kralja. — V *Braziliji*, kjer so pregnali cesarja, vladajo sedaj uporniki. Cesarsko družino so izgnali, in pograbili vse njeno premoženje; kar se jim noče ukloniti, kaznujejo z ječo ali smrtjo. To je republikanska prostost! — Na *Angleškem* v Londonu so se zopet jeli kujati delavci po tvornicah (fabrikah) in ne pridejo na delo, med njimi grozijo tudi delavci v plinovitih tovarnah s štrajkom. Povsod torej nered in nezadovoljnost, ker svet prezira nebeške glasove lepih božičnih praznikov. Odrešenik je prišel med svoje, a njegovi ga nečejo sprejeti; od tod žalostne razmere na svetu vsepovsod.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. — V Ljubljani dobimo še drugo gimnazijo ali latinske šole; za leto 1890 je namreč v državnem proračunu postavljenih tri tisoč goldinarjev v ta namen. — Za vravnavo Save je odločenih 60.000 gld., da se prelože klanci na državni cesti Novo mesto-Zagreb 34.000 gld., za cesto čez Gor-

jance pa 16.000 gld. — Umrla je v Ljubljani blaga gospa Permetova. Cerkvam, revežem, posebno ubogim šolarjem je bila velika dobrotnica. — Med Zagorjem in Trbovljami je zdrsnila skala na železniški tir ter poškodovala vagon pri brzovlaku, ki vozi iz Trsta na Dunaj. — V Planini so ustanovili čitalnico, ka-

„No brate, kaj si opešal; le nesi ga le, če si ga naložil.“ Menil je, da me je podrló vino. Hudo mi je bilo, zato nevoljen rečem: „Pustite me pri miru, saj vem, da mi je umreti od lakote.“ „Oho“, zakliče tujec, me prime za roke in vzdigne, „dokler bova midva skupaj, nič se ne bojte.“ Vlekel me je v gostilno, kupil mi tam vina in kruha, da sem se odtešal. Oj kako mi je bilo tedaj dobro; le misel na vas mi je grenila trenutke in potožil sem mladeniču-prijatelju svojo revo. On mi je pripovedoval svoje življenje. Bil je rokodelski pomočnik pri ključarjih, zaslužek je bil lep, ker je bil dober delavec, a veliko napako je imel, da jo je v nedeljah in praznikih rad vozil — bil je ponedeljkar, kakoršnih je žal med delavci in rokodelci veliko in zato se je selil od mojstra do mojstra. Bil je izgubljen revež, a posebno dobrega srca. Prav dobro sva se imela v gostilni.

Pozneje spremi me do mojega stanovanja ter mi pri odhodu dá debel zavitek, rekoč: „Na-te, to naj bo nocoj za večerjo vašim domačim.“

„Kako vam bom vse to povrnil?“ pravim mu poln hvaležnosti.

„Ej, kaj bote na to mislili, kadar bote bogati, spomnite se na ponočnega lahkoživca, ki ni veliko vreden, a ima vendar usmiljeno srce do trpečega svojega bližnjega.“

„Po teh besedah jo zavije urno okrog vogla nisem ga mogel vprašati, kdo da je in kje stanuje, jaz pa pridem k vam v sobo in sem vam prinesel —“

„Kruha in klobas in vina“, seže mu v besedo starejša hči.

„Da, kar mi je oni rokodelec nakupil še povrh. Veste, da sem težko sprejel miloščino, a sila ne pozna nobenega ozira. — Kmalu sem pozneje dobil stalno delo, da smo se preživili, in odkar je umrl brat ter nam zapustil svoje premoženje, godi se nam prav dobro. Toda vsaki dan mi pride misel — dasi je od tedaj že pet let — kje pač hodi in brodi moj lahkoživi dobrotnik, ker pozneje je kmalu izgubil iz mesta in nikdo ni vedel, kedaj in pa kam; še imena njegovega nisem mogel zvedeti. Oj, kako rad bi v teh božičnih dneh svojemu dobrotniku stokrat povrnil njegovo ljubezen.“

„Ali bi ne bilo pametno, pravi žena, ko bi bil po časnikih naznanil, da bi rad zvedel za onega

teri predsednik je vrli župnik g. I. Podboj. — V Gorjah bo 14. jan. ob 9. uri dopoludne obletnica po pokojnem župniku Tedeschi-ju. — Preč. gospod ribniški dekan in kanonik M. Skubic prejel je od cesarja viteški križec Franc-Josipovega reda. Čestitamo zaslužnemu zlatomašniku! V Idriji so imeli 23. dec. lepo šolsko slovesnost, pri kateri je bilo obdarovanih z obleko in obutevjo 103 ubogih šolarjev. Lepa je krščanska ljubezen do uboge mladine.

Koroško. — Časnik „Mir“, ki se že osem let vrlo in stanovitno bori za Slovence na Koroškem, priporoča se Slovincem v obilno naročbo. — Družba sv. Mohorja je 10. dec. končala ogromno in težavno razpošiljanje družbinskih knjig. Ako knjig v tej ali drugi fari ne dobé tako hitro, kakor bi želeli, naj pomislijo, da več sto tisoč knjig ni mogoče razposlati v par tednih. Kar se v takih razmerah more storiti, to je odbor vsikdar storil. — Okrajni sodnik v Špitalu g. F. Hrašovec je stopil v pokoj; bil je v svoji službi vedno vzgleden uradnik, vzlasti veščak pri vrejevanju zemljiške knjige. Vsikdar se je kazal odločnega Slovenca; dal mu Bog še mnogo zdravih let! — Dr. J. Šegula se je preselil iz Celovca v Novo mesto. — Na Reberci je nastal ogenj 20ega decembra. Pogorela je hiša s skednjem vred posestniku Tonicu; tudi sosednje hiše so bile v nevarnosti, a so jih rešili.

Štajarsko. Deželnim poslancem štajarskim je letos potekla šestletna doba in menda vzpomladi bodo davkoplačevalci-volilci znovič stopali na volišče,

da si po postavi zopet za šest let, če kaj posebnega vmes ne pride, izberejo ali izvolijo zastopnike v deželnem zboru v Gradci. In šega je, da poslanci volilecem od časa do časa pokladajo račun o svojem delovanju. Izmed osmero slovenskih poslancev je prvi sklical dné 8. decembra svoje volilce g. poslanec dr. Šuc, nadžupnik in dekan pri sv. Martinu blizo Slovenjigradca. Poslušalci so mu izrekli zahvalo in zapanje ter ga prosili, naj bi neprijetno butaro poslanstva vzprejel tudi ob času novih deželnozbornih volitev. Zadnjič so se izbori ali volitve vršile l. 1884. — Sedanji knezoškof lavantinski so še kot profesor bogoslovja v Mariboru bili predstojnik tamošnjemu „Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov“. To društvo je onidan priredilo krasno slavnost, pri kateri so bili navzoči tudi milostlj. g. knez in škof Mihajel ter so zbrane rokodelce počastili s prelepim nagovorom. Društvu predstojnik je danes g. profesor dr. Feuš. Takih društev je na Štajarskem 17, med njimi v Gradcu, Brucku, Ljubnu, Admontu, Judenburgu, itd., na Koroškem 3: v Celovcu, Beljaku, pri sv. Vidu; na Kranjskem 3: v Ljubljani, Novomestu, v Št. Vidu nad Ljubljano. Rokodelci, kadar služite kje v mestu ali v trgu, povprašajte po „Katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov“ ter se dajte v isto zapisati in se skrbno ogibajte vsakega verskoliberalnega društva! — Žagarjem na Pohorji, ki svoj lastni les pripravljajo za trgovino, je gospodska začela predpisovati dačo, kakoršno morajo plačevati tisti žagarji, ki žagajo tuji les. Lastniki dotičnih žag so

človeka, ki je pred petimi leti božične dni v mestu B. našel človeka na cesti in ga rešil grozne smrti?“

„Res, pravi mož, precej to storim; ako bo le bral kak časnik, moral se bo spomniti na svojo dogodbo.“ In več tednov pozneje so prinašali časniki to naznanilo, a neznanega dobrotnika ni bilo od nikoder. — V teh pogovorih je bila ura blizo ponoči; pogovorov je bilo konec in Bovičevi so se napotili v cerkev, kjer so pri jaslicah med drugim molili tudi za svojega neznanega dobrotnika. Tako se je godilo Bovičevim na sveti večer.

* * *

Tedaj pa je bival neznan rokodelec v daljni Meksiki, kamor je šel z drugimi radovoljci-vojaki vojskovat se za nadvojvodo cesarja Maksimilijana. Kakor mnogi drugi nemirneži in nezadovoljneži, šel je tudi ta mladenič kakor deseti brat iskat sreče na morje, a je spoznal, da tudi tam, da nikjer človek ne more pošteno živeti brez dela. Ne vajen tujega zraka in vojaškega življenja, naš znanec kmalu zbolil in več mesecev na smrt bolan vzdihuje v vojaški bolnici. Ta dolga bolezen je bila njemu v veliko korist; jel je namreč premišljavati svoje življenje,

na kar je popolno pozabil v zdravju. Spoznal je, da je sam kriv svoje nesreče. Čemu se je treba potikati mu po tujem, ko je doma dovolj dela in jela za pridne roke? Spoznal je, da ga je lahkomišelnost brezskrbnost privedla na rob pogube.

Žalosten je bival v bolnici, zapuščen ni imel nobenega znanca in skrbelo ga je, kaj počne pozneje, ako se izkoplje iz bolezni, zakaj pri vojakih ga bolehnega ne bodo mogli potrebovati.

Posebno žalosten je bil božične praznike; revež ni vedel, da ga doma v Evropi iščejo po časnikih prijatelji, ki bi mu radi pomagali, ako je v potrebi.

„Ako Bog dá“, pravi naš vojak, „drugo leto bom doma preživel božične praznike“; postal je namreč resen in ves drug človek, odkar je po mnogo letih zopet spoved opravil na smrtni postelji. Našel je zopet Boga, a s tem našel tudi samega sebe in to je prva podlaga, na kateri človek zida svojo pravo srečo.

* * *

Imel pa je naš znanec, ko je bil še rokodelec, doma prijatelja z imenom Petriča, s katerim sta skupaj pila in vedrila; temu je ob priliki povedal

se skoz g. dr. Srnea, odvetnika v Mariboru, pritožili. Zadeva je prišla pred upravno sodišče na Dunaji. Tam je žagarje zagovarjal in pravdo dobil g. dr. Babnik, odvetnik na Dunaji, (rodom je pa Slovenec iz Ljutomer). — V Ptuji je leta 1821 na svet prišel Julij Šmigoc. Kot mladenič stopil je med vojake. Odlikoval se je v raznih vojskah. Vsled tega so ga svetli cesar povzdignili v plemenitaški stan, leta 1880 pa so mu podelili baronstvo. Marsikateremu vojaku, ki je pred desetletjem trpel v Bosni, je znan feldmaršallajtenant Šmigoc. Ta je dne 12ega decembra umrl v Gradcu. — Kovač Munda v Rákovcih pri Ormožu si je pisker s žrjavico postavil zvečer zraven postelje, ponoči se je možák vsled sopuha zadušil. — Mala hčerka Hrškoškova pod Kačnjakom ob Dravi je padla v potok in vtonila. — Neki lovec je nehoté obstrelil gosp. Prambergerja, c. kr. okrajnega sodnika v Kozji; sreča, da rane niso nevarne. — V novo „Spodnještajarsko hranilnico“ v Celji se je od 1. do 13. decembra vložilo 118.997 glđ. 80 kr., izvzelo se pa ni nič. Od „sv. Jakoba“, ko so hranilnico odprli, do 19. decembra se je vložilo 319.704 glđ. 71 kr., a vrnilo samo 2324 glđ. 6 kr. Lepo znamenje! Bog blagoslovi trud, ki ga imajo za slovenskega kmeta vneti gospodje v Celji! — V nekejši šoli v celjskem okraji je učitelj kaznoval učenca. Mati se je poskusila za svojega ljub-

ljencea-otroka ter prišla v učilnico in se v pričoučencev postavila čez učitelja. S tem si je pa pri-skrbela zapor za šest tjednov. Kot vodilo bodi povedano: Kdor želiš z učiteljem kaj govoriti, stori to vselej zvunaj šolske izbe in spodobno, tako boš se ognil nepotrebnej sitnobi za sebe in za učitelja in za učence.

Prvo adventno nedeljo smo slavili godovanje cerkvenega zavetnika ali patrona. Za ta praznik se je odločilo blagoslavlanje novih ali prenovljenih predmetov. Isto je izvršil veleč. gosp. dekan Gajšek. Za vse lepo in dobro nevtrudljivo skrbni gospod je v dotičnem nagovoru omenil, da je danes izpolnjena njegova srčna želja, ki jo je imel že celih 21 let, odkar je namreč tukaj prevzel vodstvo fare. Nam poslušalcem je pa za spomin in posemanje razložil življenje sv. Nikolaja. O „Jožefu II.“, ki je umrl leta 1790, ni bilo omenjeno še njegovo ime ne. A debelovesten časnikar celjski se čez teden dni pozneje predrzne cerkvi in cesarju vedno zvestim državljanom neosnovano podtikati namene, na kakoršne živ krst pri nas nikdar mislil ni, česar še nobena duša slutila ni! — Braslovče: Pri volitvah v občinski odbor so prodrli možje, ki se zavedajo svoje matere slovenske in toraj imajo srce za ljudstvo. — Dekli Ivani Goropevšek je pa pri mlatitvi mlatilnica zgrabila prste in siroti roko do lakta zdrobila.

brez vsakega namena, kaj se mu je prigodilo na cesti, kako je gladnemu revežu rešil življenje. Ta edini je torej razen Boviča vedel za omenjeno dobro delo. Toda Petrič je to že davno pozabil, on je s svojim nerednim življenjem v hajal vedno pod pot in postal je navaden „baraba“, ki se klati po cestah po dnevu in po noči, preži na ljudi na kolodvorih, tu in tam prime za kako delo, a tudi vzame, kar dobi, ako se mu ponudi priložnost.

Nekega dné, bilo je pred pustom, stopica Petrič počasnih korakov po ulicah in zagleda pred seboj debel papir, hitro ga pobere v misli, da je v njem kaj zavitega; toda ničesar ne najde, bil je prazen časnik; že ga hoče zopet vreči od sebe, ko na zadnji strani zagleda z debelimi črkami tiskano naslednje naznanilo:

„Oni mladi mož, ki je pred petimi leti na voglu . . . ceste našel postarnega moža ter mu skazal posebno lepo delo krščanskega usmiljenja, naj pride na pogovor k J. Boviču v mesto B. cesta . . . št. . .“

„Ha, ha, to bo pa nekaj za nas!“ tako nena-doma vsklikne, „prijatelj France je v Meksiki, naj-

brže že mrtev, nazaj ga gotovo ne bo; kaj ko bi šel jaz k temu gospodu ter mu naznanil, da sem mu jaz rešil življenje, bilo je po noči in od tedaj je že pet let, torej se gospod gotovo ne bo več dobro spominjal na obraz prijateljev; no, pa saj sva si bila tudi precej podobna, ko sva skupaj hodila.“

Uro pozneje potrka Petrič na vrata v Bovičevem stanovanju.

„Gospod, ali ste vi dali v časnike neko naznanilo?“

„Oj, prijatelj moj“, zakliče Bovič vesel, hiti tujcu naproti ter ga natanko pogleda. „Ali ste vi?“

„Da, jaz sem, gospod Bovič“, odgovori Petrič. „Kaj me več ne poznate; sevéda tema je bilo oni večer in zato ste že zgrešili moj obraz.“

„Tako“, pravi Bovič, „res jaz bi vas ne bil več spoznal“, pri tem pa je še bolj opazoval tujca in se popolno prepričal, da to ni njegov dobrotnik, katerega obraz in postavo si je zapomnil predobro, a vendar ni hotel tega precej razodeti, češ, se bomo že prepričali, kdo da je. „Kakor se vidi, se vam zelo slabo godi“, vpraša Bovič tujca slabo oblečenega.

Cerkev in šola.

Slabi časniki.

Večkrat smo že pisali, koliko kvar napravljajo med ljudmi slabi časniki, ki ljudstvu spodkopujejo vero, ki vabijo v lahkomišelnost, brezskrbnost in brezvestnost življenje ter podirajo med njim veljavo gosposki duhovniški in svetni. Obetajo mu zlate gradove, pa so mnogokrat krivi, da ljudem tudi kože prodajajo, ker so zapeljani po slabih listih krenili s pravega pota. — Nedavno je škof v Lincu na Gornjem Avstrijskem spregovoril o slabih časnikih resno in važno besedo, ki se nam zdi vredna, da jo vsaj splošno podamo tudi svojim bralcem.

V sedanjem času, tako po priliki začenja škof svoje pismo, prikazal se je cerkvi strašen sovražnik, katerega niso poznala prejšnja stoletja. Ta sovražnik so — slabi časniki. Znano je, kako malo se menijo mnogi ljudje za vero in življenje pri veri, kako so razbrzdani, zaničujejo duhovnike, kako nerodno živijo in se ne menijo za drugega, kakor za svoje veselje in uživanje. Med drugim so temu mnogo krivi tudi slabi časniki; veste namreč, kako taki časniki zaničljivo pišejo o škofih in duhovnih, kako hujskajo proti katoliški šoli, smešijo cerkvene nauke in obrede. In število teh listov pomnožilo se je silno v zadnjem času; kamor pogledate posebno po mestih v gostilnah, kavarnah povsod najdete skoro same take liste. — Ali bi mogli in smeli v nemarno gledati, kako taki časniki preganjajo vero in nedolžnost iz kato-

ličkih src? Ne na noge treba stopiti in sveti boj napovedati slabim listom. Len XIII. papež sam večkrat svari verne pred slabimi časniki; silno so razširjeni pravi v nekem nagovoru sv. Oče, in glavni namen jim je, da se vojskujejo proti pravici in resnici, sramoté cerkev in ljudi begajo s krivimi nazori; s svojim strahom motijo duhove in pridijo srca svojih bralcev, ker jim vzbujajo grde strasti. In ta namen spolnujejo, da moramo žal reči: velik del napak in žalostnih razmer sedanjega časa gre na račun slabih časnikov. — Kaj torej treba storiti? Odgovorim vam, kakor pravi Leon XIII. papež: Uprite se slabim časnikom z dobrimi! Torej je naša naloga, da slabe časnike namestimo z dobrimi. Dandanes ni dovolj, da bi duhovniki ljudem oznanjevali resnico le s prižnice, zakaj oni, ki so najpotrebnejši slišati resnico, odtegujejo se cerkvi. Do takih je mogoče priti le z dobrimi časniki.

Potem škof v svojem pismu naroča duhovnom to-le: Svarite ljudi pred slabimi časniki, kedar le morete, povejte jim, kako taki listi sovražijo vero, tudi v spovednici opomnite ljudi, da se pregrešé, ako beró ali posojajo slabe liste. Pri vsaki priliki pa priporočajte ljudem dobre časnike in pojasnujte jim, koliko zasluženja si tudi pred Bogom naberó, ako delajo kakor misijonarji v domačem kraju za razširjanje poštenih listov. — Kdor more in zna, naj tudi kaj piše za dobre liste; posebno novice iz

„Ej, kaj bi se mi ne godilo slabo; saj veste kakoršen sem bil nekdan, tak sem še sedaj, pijem ga rad in zapijem vse, včasih tudi pamet. Gotovo bi ne bil prišel na vaše povabilo, ko bi me ne bila prignala potreba.“

„Dobro, dobro, pravi Bovič, jaz hvala Bogu imam dovolj in z veseljem vam stotero povrnem dobroto, ki ste mi jo skazali. Da se bova danes prav dobro imela, da se bova prav živo spominjala onega večera, ki ste mi rešili življenje, stavim vam ta-le nasvet: Midva greva skupaj v ono gostilno, kjer ste mene pokrepčali; naročili bote nama za kosilo ravno to, kar sva takrat večerjala in med tem si bova pripovedovala dogodke svojega življenja; tako se bo staro prijateljstvo zopet poživilo, ki naj naju družijo do poznega groba.“

Petriču je pri teh besedah prihajalo vroče; precej je že poskusil na svetu, bil je že pri marsikaterih spletkah, a v takih kleščah ni bil še nikoli, kakor sedaj. Kako naj revež pelje gospoda v ono gostilno, ker ne vé zanjo, saj ni prijatelja vprašal, kje se je to zgodilo. Kako naj naroči ravno tako kosilo, ker ni vedel, kaj sta takrat večerjala.

Nekaj časa stoka, se izgovarja in izvija, a Bovič stopi pred vrata pozvoni za zvonec in mu reče z ostrim glasom:

„Vi ste slepar in jaz imam pravico vas precej izročiti gosposki. Toda jaz tega ne storim, ker se mi smilite. Iz vašega govorjenja pa sem spoznal, da vi mojega pravega dobrotnika poznate; tukaj imate dva goldinarja, ako mi poveste, kje da sedaj živi in ako se vaše besede potrdijo, dobite za plačilo še deset goldinarjev po vrhu.“

Petrič se uda v vse in pripozna, da je hotel le slepariti; pové pa tudi, da je šel njegov prijatelj, ki se piše France Alič po svetu, da je sedaj, kakor je slišal, v Meksiki med radovoljci-vojaki. — Na to Petrič odide mrmrajoč sam seboj: „Ej, laž ima kratke noge; no dva goldinarja sta pa le dobra in deset jih še pride, he, he, to bo veselje!“

Bovič pa takoj sporoči v Meksiko, je li res ondi med radovoljci France Alič in ali bi bilo mogoče, da bi se vrnil v domovino.

V tem je ravno nekoliko okreval France v bolnici in s strahom gledal v prihodnost, kaj bo ž njim,

različnih krajev zelo mikajo bralca; ni treba, da bi bilo veliko; vsaka drobtina se prejme hvaležno; kjer se torej zgodi kaj novega, brž naj eden ali drugi to sporoči dobrim časnikom. Ako bi pa kdo tega ne mogel, naj vsaj moli v ta namen. Poprešnji škof v Lincu je vsaki dan pri sv. maši molil tudi za razširjanje poštenih katoliških listov; posnemajmo radi tudi mi ta lep vzgled. — Upam, pravi škof na koncu svojega pisma, da nisem teh besed govoril zastonj. Novo leto naj pokaže, da zavedni katoličani vspešno delujejo, da se razširjajo in beró dobri časniki. — Kaj nas uči to pismo? Iz tega spoznamo, da papež in škofje duhovnikom nakladajo kot dolžnost, da se trudijo za dobre časnike, da torej nimajo prav ljudje, ki pravijo: Kaj se duhovni vtikajo v take reči, oni naj v cerkvi opravljajo svojo službo. Prav, kadar bodo vsi kristijani hodili po cerkveni zapovedi v cerkev, tedaj tudi duhovnikom ne bo treba delovati zunaj cerkve; dokler jih pa ni v cerkev, mora tudi duhovnik za njimi tja, kjer jih je najti. — Dalje nam je jasno iz pisma škofovega, da so verniki tudi dolžni podpirati dobre časnike, ako morejo, da si torej v obilnem številu naročajo liste, ki se borijo za Boga, za resnico in

za milo našo domovino! Vsakdo naj torej tudi v tem oziru stori svojo dolžnost!

Kardinali pri sv. Očetu. Vsako leto redno se v Rimu bivajoči kardinali poklonijo papežu, da mu čestitajo za božične praznike. Ob taki priliki spregovori papež vselej besede, ki pojasnujejo stanje njegovo in katoliške cerkve sploh. — Kardinali so naznanili željo, da bi zavladal med ljudmi potreben mir. Ta želja, pravi Leon XIII., je razmeram popolno primerna, ta želja nam je toliko živeja, kolikor bolj se nam umika mir in nas nadleguje preganjanje. Posebno se v Italiji napada katoliška cerkev, katoliške naprave, ki imajo namen razširjati vero, n. pr. „propaganda“, se zatirajo, pa tudi vstanove, ki služijo v pomoč revežem in bolnikom, niso varne, marveč ravno sedaj je potrjena postava, ki jih bo večinoma odvzela pravemu namenu in jih vrgla v vedno prazno državno blagajnico. Vojskujejo se nasprotniki zoper cerkev in nje sinove, da bi v temelju omajali delo božje. Ako to premislimo, ni nam treba omenjati, da tudi papež nima one prostosti in prave neodvisnosti, ki je potrebna da popolno in na vse strani spolnuje svoje dolžnosti.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

V veliko kvar so gospodarstvu in človeškemu blagostanju bolezní prehlajenja, zato ne bo od škode,

ker je še ves bolehen. Tedaj prinese mu postrežnica v bolnico pismo Bovičevo.

„O Bog, kako si dober“ družega ni mogel France izgovoriti, tako je bil ginjen.

Nekaj mesecev pozneje bil je zopet božič in France ga je vesel preživel pri blagi družini Bovičevi, pri kateri je bil za svoje usmiljenje poplačan stotero. Ker se mu je zdravje vtrdilo, lotil se je zopet svojega rokodelstva, postavil se s pomočjo Bovičevih na lastne noge ter bil eden najbolj zanesljivih in spretnih ključarjev v mestu. In ko so skupno obhajali drugi božič, France ni bil več tujec pri Bovičevih, ker seznanil se je s starejšo hčerjo Bovičevo in se nedavno ž njo poročil. — Bil je posebno naklonjen prijatelj rokodelskim pomočnikom in učencem, bil je duša katoliškemu rokodelskemu društvu, kjer je pri družih obilno popraviljal, kar je sam zagrešil v svoji lahkoživi mladosti!

Dal Bog, da bi pa rokodelske družine sploh v tako lepi zadovoljnosti in skromnosti obhajale božične praznike!

ako katero tudi v tem oziru zinemo v tem oddelku. — Zima je v mnogih ozirih ljudem neprijeten gost, katerega se vstrašijo ko pride, in težko preštevajo dneve, da bi se ga zopet znebili. Revežem je zima posebno odveč, a tudi drugim mnogo škoduje, posebno, ker se je po zimi človeku prehladiti kaj lahko. — Ljudje hodijo iz gorkih sob na občutljiv mraz, pota so pogosta mokrotna, to so večinoma vzroki prehlajenju. Prehladiš se tudi, da sam ne veš kedaj s prelahko obleko, posebno slabo obutevjo, v spanju, v mokrotnih, mrzlih stanovanjih, posebno ako so tla mrzlotna, večinoma ondi, kjer so pod njimi prazni prostori.

Nasledki prehlajenja so različni. Vnetje pritisne ali na pljučih, v želodcu, v črevih itd. — Najbolje je, ako si prehlajen, da se prav dobro spotiš; to pa dosežeš, ako se trdo zaviješ v mokre ovite platnene rjuhe ter se dobro odeneš, ali ako piješ kolikor moč vročo vodo, ali pa vroče s sladkorjem zmešano mleko, seveda moraš v postelji piti.

Nevarni nasledek prehlajenju je tudi udnica ali udna bolezen. Pri tej bolezni treba je veliko potrpljenja; polajšajo se bolečine, ako si boleče ude obložiš z ovseno kašo ali lanenim semenom in z volno ali bato dobro zaviješ. — Ako ti po zimi ozebejo posamezni udje: prsti na rokah ali nogah, treba je,

da si zelo previden; s snegom ali z mrzlo vodo treba, da jih najprej oživimo; nikdar ne nosi zmrzlih udov k vroči peči, zakaj s tem si napraviš na udih hude zmrzline in razpoke. Ako se ti napne ozeblina, dobro jo je čez noč namazati z raztopljenim govejim lojem.

Pred vsem paziti treba po zimi na dobro in gorko obutev; zakaj ako so noge na gorkem, dobro je poskrbljeno tudi za drugi život. Ko bi ljudje nosili prosto svoj vrat, in denar, ki ga po nepotrebnem in včasih tudi v svojo škodo izmečejo za rute in ovijače, s katerimi zavijajo svoj vrat, porabili za trdno, prostorno in gorko obutev, veliko manj bi bilo prehlajenij po zimi. — Sploh pa po zimi in po letu velja pravilo: Glava hladna, noge gorke telo prosto in rahlo napravljeno, to so najboljši pomočki proti prehlajenju.

Največja starost gozdnih dreves. Cipresa dočaka 3000 let, tisa 3000 let, kostanj 2000 let, hrast 2000 let, libanonska cedra 2000 let, smreka 1200 let, lipa 1000 let, mecesen 600 let, borovec 570 let, jagnjed 500 let, bukev 300 let, jesen 200 do 300 let, gaber 150 let.

Zélena zdravilo proti revmatizmu. Zélena se razreže na kosce, kuha, da je mehka in potem pije bolnik vodo, v kateri se je kuhala. Na to se praži mehka zélena v ponvi, v katero se dene nekoliko svežega (frišnega) mleka, moke in muškata nega oreška ter se je gorka s popečenim kruhom in krompirjem. Bolečine kmalu ponehajo.

Da ustaviš hitro krti, ako si se močno ranil, pomoči vate v vročo vodo in jo položi na rano. To jako hitro pomaga, celo ako raniš žilo odvodnico. Ne pomaga pa toliko, če položiš na rano le suho vato ali pa pomočeno v mrzlo vodo.

Izvrsten mlečni punč na švedski način si napraviš, če vzameš 325 gramov sladkorja, sok in fino obribane lupinice dveh limon, 1 steklenico vročega mleka, 1 steklenico vroče vode, nekoliko vanilije, eno tretjino razribanega oreška in eno steklenico araka. Vse to deni po tej vrsti v lonec, dobro pokrij in pusti čez noč stati. Ta mešanica se sesede, drugi dan se precedi skozi flanelo, nalije v steklenico in mrzla dá na mizo.

Kuhanje jajec v mehko in trdo se dá ložje določiti s toplomerom (termometrom), nego po uri. Če položimo jajce v vodo, ki ima 50 stopinj R. in čakamo, da kaže toplomer 70 stopinj R., jajcev beljak še ni trd; pri 78 stopinjah je rumenjaki še mehki, a beljak je trd. Pri 76 stopinjah R. sta rumenjaki in beljak trda.

Kako po zimni štirko (škrob) zboljšati. Gotovo je, da štirka, katero damo perilu, mraz zopet venkaj potegne, in da zastonj tratimo troške in delo.

Na sledeči način se dá ta škoda deloma preprečiti. Deni v razmočeno štirko, predno jo vmešaš in raztepeš v vrelo vodo, nekoliko soli. To je staro skušeno sredstvo.

Izvrstno maslo za nepremočne škornje se napravi iz 20 delov kitove masti, 40 delov voska, 30 delov smrekove smole, 50 delov trepetina, 400 delov lanenega olja in 200 delov ribje masti. Vosek, kitova mast in smrekova smola se raztopi; potem se primeša trepetina, nazadnje se primeša lanenega olja in ribje masti, na kar se previdno toliko segreje, da bi voda zavrela in meša pol ure.

Zmrznena jajca narediš vžitna, če primešaš čisto sveži (frišni) vodi nekoliko soli in položiš zmrznena jajca vanjo. Voda ves mraz venkaj potegne in jajca so zopet tako dobra, kot poprej.

Trpežnost lesa. Smrekov les, posekan meseca decembra in kot kol zabiti v zemljo, se drži šestnajst let; posekan konec meseca februarja pa trpi v zemlji le osem let. Doga za sod, narejena iz hrastovega lesa, posekanega meseca decembra, vode ni prepuščala; iz lesa, posekanega meseca januarja, prepustila je že v 48 urah nekaj kapljic, iz lesa, posekanega meseca februarja, ni držalo vode čez 48 ur; marcovales pa je prepustil vodo v dveh urah. V sodih iz decembrovega lesa se je usušila vsebina v celem letu za poldrug bokal, iz februarjevega lesa pa za osem bokalov.

Koprivino seme kot konjska piča. Koprivino seme konjem prav posebno dobro tekne. Danci, ki imajo, kakor znano, jako lepe konje, ga skrbno nabirajo, sušé in zmanejo. Tega koprivinega prahu primešajo zjutraj in zvečer eno pest ovsu; konji postanejo vsled tega mesnati in debeli in njihova dlaka se sveti posebno lepo, kakor svila. Tako zobjanje dajo po trikrat na teden in obnese se jim prav dobro.

Kako osušiti mokro obutev? Ko sezuješ premočene črevlje, napolni je takoj s suhim ovsem. Oves namreč jako nase vleče vlago in jo bode kmalo izsrkal iz mokrega usnja. Ko pa oves vlago nase potegne, se ob enem napne in s tem zopet prepreči, da se usnje ne vskoči in ne strdi. Drugo jutro se oves iztrese in posuši za drugi pot. Čim bolj suh je, tem bolj deluje.

Dober kit za peči se pripravi tako-le: Med kepo ilovice, kake dve pesti debelo, pognjeti eno polo sivega pivnega papirja, katerega si prej pomočil s sladkim mlekom. To gnjeti tako dolgo, da se vlakna pivnega papirja enakomerno razdelé po ilovici. Med to zmes vmešaj 15 gramov razdrobljene soli in ravno toliko drobno stolčenega železnega vitriola ter prilij še toliko mleka, da postane primerno mehko. Ta kit se trdno drži v špranjah in se skoraj nikdar ne razpoka.

Jabelka lupiti. Če hočeš olupiti jabelka hitro in brez škode — kar po slabi jabolčni letini, kakor smo jo imeli večinoma preteklo leto, ni brez pomena — pomoči je za eno minuto v krop, če imaš pa šumeče vročo vodo, pa krajši čas. Dadó se potem sleči, kakor krompir.

Hranjenje moka. Moka, ne pšenična ne režena, se ne sme pustiti trdo nabasana v vrečah (zakljih) ali pa dalje časa na istem kupu ležati. Kakor potrebuje vsako žito zraka ter se mora premetavati, tako tudi moka. Zato naj se nasuta moka navadno vsaka dva meseca enkrat premeče. V vrečah nabasana moka se mora vsak mesec enkrat prerahljati. Pazi naj se, da se pri prekladanji vreče obr-

nejo ter dobé drugo lego. Če se to opusti, sprime se moka v petih ali šestih mesecih v kepe in dobi zaduhel duh; za peko je veliko slabēja in iz nje pečen kruh ima blede barvo in neprijeten okus.

Dolgorepka (beloglavka) sovražnica čebel. Sem ter tje čebelarji tožijo, da ta senica po zimi škoduje čebelam. Iskaje si hrane pride tudi do čebelnjakov in panjev. Tu potrka s kljunom — urno prihiti kaka čebela, da bi zapodila razgrajalca in v tem hipu jo zgrabi roparica; to nadaljuje dotlej, da se nasiti. Skrbni čebelarji napravijo zato po zimi steklena vratica pred želom, ker so sicer v nevarnosti, da izgubé veliko svojih pridnih živalic.

Razne vesti.

(„Domoljub“) se priporoča ob novem letu vernim Slovincem v prav obilno naročbo. Kolikor več bo naročnikov, toliko več jim bo tudi donášal berila poučnega in kratkočasnega.

(Božičnice.) Lepe božičnice so obhajali po Ljubljani dobrodelni zavodi, med drugimi je po stari navadi prijeten večer napravilo na novega leta dan „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“. Videlo se je, kako vrli rokodelski pomočniki lepo napredujejo v petju in tudi v predstavah kažejo za uloge razum, srce in veren nastop.

(Tisočak na oltarji.) V mestu Linc ob Donavi je onidan cerkvenik snažil cerkev Bl. D. Marije. Ko je raz oltarja odgrnil prtič, opazil je na deski popolnoma nov tisočak, bankovec za tisoč goldinarjev. Tik denarja ležal je listek z napisom: „Sveta Devica Marija, izprosi mi srečno uro smrti!“

(V Gradcu na sejmu) pred Božičem bilo je 398 volov, 57 bikov, 247 krav, 45 telet živih in 360 mrtvih, 1362 svinj. Voli so „žive teže“ po 100 kilo veljali: pitani 27 gld. do 30 gld. 50 kr., polupitani 25 gld. do 26 gld. 50 kr., suhi 23 do 24 gld. Krave pa: krmljene 20 do 25 gld., polkrmljene 16 gld. 50 kr. do 19 gld., plemene 13 do 16 gld.

(Koliko je vredno tičje gnjezdo.) Recimo, da vzame razposajen deček penici ali rdečerepki pet jajček ali mladih iz gnjezda. Ti bi potrebovali na dan 250 gosenic in sicer kakih 30 dnij, torej bi ostalo živih kakih 7500 gosenic, ki bi škodo delale. Vsaka gosenica pa na dan požre blizo toliko, kolikor je sama težka in potrebuje tudi kakih 30 dnij, da se zalíči, ako bi vsaki dan gosenica vničila le en cvet, ki bi sicer sad rodil, bi bilo končanih 30 sadov. 7500 gosenic torej konča 225.000 takih sadov, hrušk,

jabolk, češpelj itd., ki v jeseni prav pridejo kmetovalcu. — Kmetovalci in sadjerejci, obirajte sedaj po zimi, ker imate več časa, mešičke z gosenicami s sadnega drevja. Tako delo, kakor račun kaže, donášalo vam bo visoke obresti.

(Najvišja gora na Slovenskem.) Učitelj vpraša v šoli: Katera je najvišja gora na Slovenskem? — Prvi učenec: Triglav je najvišja gora na Slovenskem. — Učenik drugemu učencu: Ali je prav povedal? — Drugi učenec: Ni prav povedal; najvišja gora pri nas je ljubljanski grad, zakaj iz Triglava, ste vi rekli, da ste potrebovali samo dva dni, iz ljubljanskega grada pa je moj brat potreboval šest let.

(Beljak koristno zdravilo.) Ako se globoko vřežeš ali hudo opečeš, ni ga boljšega pripomočka zoper prisad, kakor beljak od jajca, ki ga imaš vedno blizo pri rokah. Beljak namreč ima lastnost, da rano hitro suši, jo prepne z rahlo kožico ter s tem zabrani zraku v rano. — Tudi je beljak izvrstno zdravilo zoper grižo, ako ga dobro raztepeš in vsega pogoltneš; dva, k večjemu tri na dan zadostujejo za navadne slučaje, poleg zdravilne moči ima pa beljak tudi redilno, ki je za tako priliko bolniku najprimernejša.

(Kako so tatu spoznali.) Iz Nemškega popotoval je po letu bogat jud v Pariz na razstavo; zaradi varnosti zašil je tisoč goldinarjev v svoje hlače. Neko jutro, ko se vzbudi, ni bilo več hlač pri postelji; bogatinu je hudo po hlačah, še bolj pa po tisočaku, tatvino naznani, a tatú ne zvedó. Ko pa je hodil po visokem Eiffelnovem stolpu, zagledal je ondi človeka, ki je imel prav take hlače, kakor so bile njemu vzete. Takoj stopi k bližjemu policaju ter ga prosi, naj zgrabi onega človeka. „To ne gré,“ pravi stražnik, „koliko je hlač enakega blaga na

svetu. Kako pa hočete dokazati, da so hlače vaše?“ — „S tem, da imam v njih zašitih tisoč goldinarjev.“ — Zatem stopi policaj k onemu človeku ter ga povabi, da naj gre z njim. — Ko možu povedó, zakaj da so ga prijeli, silno se huduje in zatrjuje, da mora biti pri tem kaka zmeta; a pravi lastnik hlač s škarjami kmalu pojasni, da ni bila nobena zmeta, ko namreč izstriže iz hlač tisočak ki je bil ondi zašit. — Pa naj še kdo reče, da tat ni imel tukaj smole. Ne le, da se tisočaka ni dotaknil, tudi hlače so mu zato vzeli in po vrhu ga še zaprli; on je tisočak hranil v vkradenih hlačah, seveda ker revež ni vedel zanj.

(Pet modrih vinskih bratcev.) Sedelo je kakor po navadi vsaki večer pozno v noč petero vinskih bratcev pri svojem prijatelju „kozarčku“. „Kaj bodo pač rekle naše žene, ko pridemo tako pozno domu“, pravi prvi! „Ej, kaj hočejo reči, vesele naj bodo, da so doma na gorkem,“ odgovarja drugi. „Veste kaj“, reče tretji, „naredimo kaj, da bo jutri več pijače. Zmenimo se kakor mož-beseda to-le: Vsaki izmed nas mora precej to storiti, kar mu reče njegova žena, ko pridemo domov. Jutri večer ob navadni uri pridemo zopet pri „kozarčku“ skupaj in vsak mora povedati po resnici in po pravici, kaj mu je žena ukazala in kako je dopolnil ta ukaz. Kdor tega ne stori, mora plačati ves večerni račun.“ Vsi so bili s tem zadovoljni in so se razšli pozno v noč vsaki na svoj dom. Drugi večer pridejo res ob dogovorjeni uri skupaj pred gostilnico, toda silno se začudijo, ko zagledajo enega svojih vinskih bratcev ležati pred hišo v velikem sodu. „Za božjo voljo, kaj si ob pamet, prijatelj, ali kaj ti je, da se tukaj na cesti valjaš po sodu“, reče mu eden znancev. „Kaj hočem, saj smo se zmenili, da bo vsaki storil, kar mu ukaže žena, ko pride domu. Ko namreč pridem v sobo, zadere se žena nad menoj, rekoč: „Tako pozno se privlečeš domu, raji pojdi in kar v sod vlez, menda bo enkrat dovolj pijače“. Precej sem se vrnil ter sedaj mož-beseda izpolnujem povelje svoje žene. „Jaz pa,“ pravi drugi, „zadel sem v temi doma ob polico, kjer so postavljene sklede, ki so vsled tega zaropotali; žena se zjezi nad menoj, rekoč: „Kar polico zgrabi in vrzi vso posodo na tla.“ Jaz ne bodi len in pa mož-beseda, primem za polico ter vržem vso posodo na tla, da se razleti na tisoč koscev.“ — „Ta je bila trda prijatelj,“ pravi tretji, „jaz sem imel pa bolj mehko nalogo; žena moja je sinoči zamesila in jaz po nesreči zadenem ob posodo, kamor je zamesila; ko to žena začuje, reče mi nevoljna: „Kar z obema nogama stopi v testo, da boš vendar dovolj neroden.“ Precej storim to, stopim v testo z obema nogama in povem vam, da si nisem nog prav nič obodel.“ — „Mene pa poznate,“ pravi četrti, „da rad

pojem, ako ga malo pod kapo dobim; tako sem tudi sinoči prikožil s pesmico domov. Žena je morala nevoljna biti, ker jo budim iz spanja in rekla mi je: „Kar pesmarico vzemi v roke in izpoj po vrsti vse pesmi, menda boš vendar enkrat petja sit do grla“.

— Kaj sem hotel, prižgal sem luč in pel iz pesmarice tako dolgo, da so mi zgodaj v jutro začeli že odpevati petelini. A zvest sem ostal besedi, težko je sicer bilo, a vesel sem, da mi ne bo treba plačati računa za vse.“ — Petemu pa se je vedno bolj tožilo, ko je poslušal zgovorne svoje vinske bratce, kako so vrlo izpolnili, kar so jim doma ukazale žene, slednjič pravi: „Ne vem, kako da sem bil sinoči tako žejen; ko sem se vrnil zvečer domu, sem tudi ženi potožil svojo žejo, in jo prav prijazno vprašal, če ima kaj vina doma. „Kaj vina“, pravi žena, „tega imaš dovolj, od zunaj sta dva škafa vode, to spij, menda boš vendar z njo pogasil žejo.“ Silno sem se prestrašil te prehude naloge: dva škafa vode popiti. Vendar sem šel v kuhinjo in hotel poskusiti, toda, ko sem zagledal vodo, mi je pogum precej splaval po vodi. Brrr! vode pa jaz ne bom pil, raji plačam ves večerni račun, bomo saj pili vino.“ — In tako se je zgodilo; prav dobro so se imeli oni večer, in zadnji, ki ni hotel doma vode piti, plačal je račun in vsi vinski bratci so bili ta večer posebno zadovoljni pri „kozarčku“.

(Okoli zemlje.) Ko bi se mogli z železnico peljati po najbližnji poti okoli zemlje, potrebovali bi za to kakih 35 do 40 dni; peš prav urnih korakov skozi in skozi bi rabili eno leto in 63 dni; glas pa potrebuje 52 $\frac{1}{2}$ ure, svitloba samo $\frac{1}{10}$ sekunde in elektriški telegraf še manj kakor $\frac{1}{10}$ sekunde.

(Kako visoko je pač nebo?) Mislimo si velikana, čegar roka bi segala od zemlje do solnca. Če stegne danes svojo roko in se dotakne ognjene solčne kroglice, čutil bode bolečino še-le čez 157 let, ker se občutki v človeškem telesu premikajo v 1 sekundi 31 metrov daleč. Ako ta velikan čez 157 let vsled bolečine zavpije se bode to vpitje slišalo na solncu še le čez 13 let, ker preleti glas 340 metrov v eni sekundi. Če bi pa segala roka orjakova do najbližnje zvezde nepremičnice, čutil bi opekline še le čez šestdeset milijonov let!

Prvo številko smo poslali še vsem dosedanjim p. n. naročnikom. Kdor ne misli lista več prejemati, vrne naj ga nam nemudoma nazaj. Tisti p. n. naročniki, ki te številke danes niso prejeli, naj izvolijo malo potrpeti. Zaradi ogromnega dela, ki se je nakopičilo pri opravištvu ravno te dni, ni bilo mogoče še pregledati in vrediti vsega. Zgodilo pa se bode nemudom in naročeno doposlalo. Kdor pa misli pristopiti na novo, oglasi naj se takoj, da vemo določiti število listu.

Vabilo na naročbo.

Ob bližajočem se koncu leta vabimo vse do-
sedanje naročnike, da nemudoma ponové svojo na-
ročbo, da se odveč nam ne nakopiči delo ob novem
letu. V kratki dōbi svojega izhajanja postal je
„DOMOLJUB“ ljubljeneec slovenskega ljudstva.
Tudi neimoviti more si ga omisliti radi tako nizke
cene, pa tudi ume ga vsak zaradi poljudnosti nje-
gove. V lepem številu raspošilja se že „DOMO-
LJUB“ med Slovence, a želeli je, da se s tem
letom število njegovih naročnikov še podvoji ali
potroji. Kakor smo se trudili vstrezati svojim na-
ročnikom do zdaj, tako obetamo to tudi v prihodnje.
Plačniki „SLOVENCA“ dobivajo „DOMOLJUBA“
kakor do sedaj zastonj, a sam „DOMOLJUB“
stane na leto 80 kr. in za pol leta 40 kr. V
krajih, kjer se jih več naroči, najbolj kaže, da eden
pobere za vse naročnino ter jo skupno pošlje po
nakasnici. Pri novih naročnikih naj se vselej pri-
stavi: nov, da se nam delo prikrajša. Želeli je
tudi, da bi se pod enim naslovom po več listov na-
ročevalo. Posebno se priporoča „DOMOLJUB“
p. n. gosp. duhovnikom, županom in učiteljem, da
nevešče v tem oziru blagovoljno podpirajo s svojimi
nasveti. Naročnina naj se pošilja: Opravništvu
„DOMOLJUBA“, v Ljubljani. — Prosimo pa
posebno uljudno, da se nam vpisavajo naročniki
določno in rasločno. Vpiše naj se krstno ime in
pridevek ter kraj, pa povsod naj se pristavi pošta
in če je ta bolj mala vselej doda naj se ime večje
pošte, s katero je sveza, da se nam prihrani nepo-
trebno delo med letom, ko se bodo uvrstili in raz-
vrstili naslovi po poštah in krajih. Pri novih naroč-
nikih pridene naj se nov, da se izognemo nadlež-
nega iskanja med starimi in se kaj ne pregleda.

Opravništvo „DOMOLJUBA“.

Vabilo na naročbo.

Minolo je sedemnajst let, odkar roma
„SLOVENEK“ po mili naši domovini in z
novim letom nastopi svoj XVIII. letnik. Doživel
je naš list v tej dobi dneve žalostne in vesele. So-
čutno je hodil z narodom slovenskim v radosti in
bridkosti ter se je utrdil polagoma sicer, vendar
bolj in bolj med Slovenci. V širje in širje kroge
zahaja naš dnevnik in prijatelj je ima ne le med
čestito duhovščino po vseh deželah slovenskih,
ampak tudi v svetnih stanovih, višjih in nižjih.
Bodi ob tej priliki izrečena prisrčna zahvala
vsem in posameznim, kateri so nas podpirali do
sedaj gmotno ali duševno, z naročevanjem ali do-
pisovanjem. Vsem tedaj najuljudneje: **BOG**

plati! Naj nam ostanejo še nadalje vsi zvesti,
pa tudi novih prijateljev naj nam blagovolé pri-
dobiti več in več.

„SLOVENEK“

katoliško-konservativni slovenski dnevnik
s prilogo „Domoljub“ vred

veljá za Ljubljano pri opravništvu ali
v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na
mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske
dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le
z dnem naročbe.

„DOMOLJUB“

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1889.
s poštino vred, ali v Ljubljani na dom
pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“
opravništvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“ in
„Domoljuba“.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne
16. januarija.

Loterijske srečke.

Trst	28. decembra:	57,	72,	5,	9,	87.
Linc	28. decembra:	35,	20,	28,	82,	60.
Gradec	21. decembra:	26,	30,	89,	69,	77.
Dunaj	21. decembra:	11,	73,	90,	12,	26.
Brno	24. decembra:	4,	82,	47,	20,	8.
Praga	31. decembra:	55,	75,	25,	4,	79.

Gosp. G. PICCOLI-ju,

lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenskem, dne
12. jan. 1889.
Blagovolite mi poslati dravnjst
steklenic Vase esence za
želodec.

Pohvalno omenjam, da je bila
raba lani posianih 36 steklenic
izvrstva. Bolniki raznih vrst so
vitalni esence z najboljšim vsp-
hom. Neka bolnica je bila že za
smrt bolna, vti so mislili, da mora
v malo urah umreti; toda komaj
je zavžila nekoliko kapljic esence,
je že okrevala in čez nekoliko ur
popolnoma ozdravela — med tem,
da je bila poprej več dni že skoraj
na smrtni postelji. Esenca se tedaj
zaradi njeznega izvrstnega vpliva
sama najbolje priporočuje.

Z odtičnim spoštovanjem

(12) Jurij König, župnik.

Deželna lekarna
Ludovika

v LJUBLJANI,

priporoča prečast. gospodom du-
poskušena in po najboljših pred-

pri „Mariji Pomagaj“
Grečelna

Mestni trg št. 11,

hovnikom in p. n. občinstvu svoja
pisih pripravljena zdravila, kot:

Angleški čudoviti balzam, 1 stekl. 10 kr., duc. 1 gold., 5 duc. 4 gold.

Aromatični tobačni prašek, glavo krepčajoče sredstvo. 1 stekl. 20 kr., duc. 2 gold.

Bastierjeve kapljice zoper kolero, občno znano branilo proti koleri, kolerinu in koliki. Stekl. 35 kr.

Cvet zoper gušo in napeti vrat. Stekl. 20 kr., duc. 2 gold.

Cvet zoper luskin, najboljšo sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. Cena z navodilom rabe 80 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem za odpravo vsakovrstnih bolečin, bodisi akutnih ali kroničnih. Cena steklenici 50 kr. duc. 5 gold.

Dorševo ribje olje najboljša baža, katero jedino zapisujejo zdravniki proti kašlju, škrofeljnom itd. Mala stekl. 50 kr., velika 90 kr.

Elizabetna ustna voda, Stekl. 50 kr.

Franceva zdravilna esenca, proti boleznim v želodeci in na jetrih, mrzlici itd. Stekl. 10 kr., duc. 1 gold., 5 duc. 4 gold.

Francosko žganje s soljo ali brez soli v steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gold.

Grenko, tudi želodec krepčujoče vino, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin. Steklenica, ki drži pol litra, z navodilom rabe 80 kr.

Horstova voda za oči proti unetim očem, njih kataralnim afekecijam. Cena stekl. 50 kr., duc. 3 gl.

Kapljice za bledišne, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi. Stekl. 40 kr.

Kapljice za krč, neprekosljive, 36 kr., duc. 3 gl.

Kapljice zoper mrzlice. Stekl. 30 kr., duc. 3 gold.

Kineška pomada pospešuje rast las. Lonček 50 kr.

Kri čistilne kroglice proti vsem boleznim, ki od želodca prihajajo. Cena škatlici 21 kr., zavitek s 6 škatl. in navodom rabe 1 gl. 5 kr., 6 zavitev 5 gl. 25 kr.

Kri čistilni čaj Küllerja. Majhen zavitek 75 kr., velik 1 gold. 30 kr. z navodom rabe vred.

Kroglice za bledico dr. Blauda (pocukrane) proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). Škatljica velja 60 kr.

Kroglice za trakulje, gotovo sredstvo proti trakulji. Cena z navodom 2 gold.

Malaga-vino najboljša vrsta za prebolele. Stekl. 1/4 litra 60 kr., 1/2 litra 1 gl. 20 kr., liter 2 gl. 20 kr.

Marijino-celjske kapljice, slavno znano in zelo priljubljeno zdravilo proti boleznim želodca. Steklenica 20 kr., duc. 2 gold., 5 duc. 7 gold. 50 kr.

Maža za gušo, lonček 35 kr.

Maža za kile, za vsakovrstne tudi zastarane 1 gl. Obliž zoper kurja očesa, Luzerjev 60 kr., ravno tak od mene le 40 kr.

Pagliano-lirup, pravi iz Florencije, varuj se ničvrednih ponaredeb, cena 1 gold.

Homeopatična lekarna.

Deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“ je, kakor znano, najprva in najstarejša homeopatična lekarna na Kranjskem. Napravljajo se te zdravila iz posebne dobrote in čistote ter najtočnejše. Isto tako se dobé vsa zdravila po receptih napravljena, vedno sveža in najboljša vrsta. Po pošti se vsak dan dvakrat razpošilja.

Cenik pošljem, ako se naroči, gratis in franko, v katerem je še veliko več in bolj natančno popisanih zdravil.

Prosim vřjudno, me p. n. občinstvu priporočati.

Z velespoštovanjem

Prašek za ščurke. Škatljica 30 kr.
Rudeči dunajski sok zoper kašelj. Stekl. 40 kr.
Ruska maža za ozeblino, jako dobro sredstvo. Lonček 40 kr.

Salicilno kisl. ustna voda. Stekl. 50 kr.

Salicilno kisl. zobni prašek. Škatljica 30 kr.

Sirup iz planinskih zelišč proti kašlju, hripavosti, pljučnim boleznim itd. napravljen iz pravih planinskih zelišč. Stekl. 50 kr., duc. 5 gl.

Strup za podgane, najmočnejše sredstvo. 20 kr.

Strup za stenice. Steklenica 40 kr.

Tinktura za rast las. Steklenica 60 kr.

Tinktura za kurja očesa, bradavice in trdo kožo. Stekl. 40 kr., 1/2 duc. 2 gold.

Univerzalni jedilni prašek, izvrstno sredstvo proti zlati žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju sploh jako priljubljen. Škatljica z navodom rabe 50 kr.

Univerzalni zdravilni obliž (flajšter) zoper vsakovrstne rane, vnetje oteklino itd. Škatljica 30 kr.

Ustna voda dr. Dufova-a iz ameriških rastlin, ohranjuje zobe in ozdravi vsakovrstne zobne bolečine. 60 kr.

Voda za čiščenje obraza, pege, ogrca, grinte in druge nečistosti kože. Stekl. 80 kr.

Zobne kapljice. Stekl. 10 kr., duc. 90 kr.

Zobni prašek po dr. Heiderji z dodatkom salicilno-kislega natrona je jako priljubljen. Škatljica 30 kr.

Železnato kineško vino pokrepča želodec. Cena butelji 1 gold. 20 kr.

Železnato salo iz kitovih jeter najboljša vrsta, za krepčanje slabih otrok, katerim manjka krvi. Stekl. 60 kr.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Napravljene so iz zelišč gorenjskih, zlasti okrog Brezjij pri Mariji Pomagaj nabranih, katere imajo lastnost vsakovrstne želodčne bolezni ozdraviti. Stekl. 30 kr., duc. 3 gold.

Medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, parfumi, itd. vedno v zalogi.

Živinska zdravila.

Homeopatične kapljice za prašiče zoper vse prašičje bolezni. Stekl. 30 kr.

Prašek za prašiče po poskušnjah potrjen proti perečemu ognju, vrančnemu in pljučnemu prisadu, pomanjkanju slasti do jedij, driski, kataru, itd. Zavitek 30 kr.

Konjski cvet za utiranje udov, trzanje, oteklino, spahnenje šipe na kolenu. Stekl. 1 gl. Liter 2 gold.

Poskušeni konjski prašek. Zoper vsakovrstne konjske bolezni. Ako se konju vedno po malo daje tega praška, obvaruje se ga čestokrat nalezljivim boleznim. Zavitek 50 kr.

Poskušeni mlečni in goveji prašek. Ta prašek je skušeno čistilo krvi ter izganja vse bolezenske snovi iz života. Zavitek 50 kr.

Pasje kroglice proti pasjim boleznim. Škat. 50 kr.

Lud. Grečel, lekar.